EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 26.1.2012
KOM(2012) 16 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

IONISOIVALLA SÄTEILYLLÄ KÄSITELLYISTÄ ELINTARVIKKEISTA JA ELINTARVIKKEIDEN AINESOSISTA – VUOTTA 2009 KOSKEVA KERTOMUS

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

IONISOIVALLA SÄTEILYLLÄ KÄSITELLYISTÄ ELINTARVIKKEISTA JA ELINTARVIKKEIDEN AINESOSISTA – VUOTTA 2009 KOSKEVA KERTOMUS

1. OIKEUSPERUSTA JA TAUSTAA

Ionisoivalla säteilyllä käsiteltyjä elintarvikkeita ja elintarvikkeiden ainesosia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 22. helmikuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/2/EY[1] 7 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittain

– säteilyttämislaitoksissa tehtyjen tarkastusten tulokset, erityisesti käsiteltyjen elintarvikkeiden ja elintarvikkeiden ainesosien ryhmät ja määrät sekä käytetyt annokset,

sekä

– tuotteen kaupan pitämisen aikana tehtyjen tarkastusten tulokset sekä tiedot ionisoivan säteilyn käytön paljastamiseksi käytetyistä menetelmistä.

Saman direktiivin 7 artiklan 4 kohdassa edellytetään, että komissio julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*

– tarkat tiedot jäsenvaltioissa olevista hyväksytyistä säteilytyslaitoksista ja niiden asemassa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista

– kansallisten valvontaviranomaisten antamiin tietoihin perustuvan selvityksen.

Tämä kertomus kattaa 1. tammikuuta 2009 alkaneen ja 31. joulukuuta 2009 päättyneen jakson. Se on kooste 27 jäsenvaltion komissiolle lähettämistä tiedoista.

Euroopan komission terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosaston verkkosivuilla[2] on saatavilla tietoja elintarvikkeiden säteilytyksen yleisistä näkökohdista.

1.1. Säteilytyslaitokset

Direktiivin 1999/2/EY 3 artiklan 2 kohdan mukaan elintarvikkeita ja elintarvikkeiden ainesosia saa säteilyttää vain hyväksytyissä säteilytyslaitoksissa. Hyväksynnän EU:n alueella toimiville laitoksille myöntävät jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset. Direktiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle hyväksymistään säteilytyslaitoksista.

1 EYVL L 66, 13.3.1999, s. 16.

2 Ks. http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm.

Elintarvikkeita ja niiden ainesosia saa säteilyttää vain seuraavilla säteilylähteillä:

– koboltti-60:n tai cesium-137:n lähettämillä gammasäteillä

– röntgensäteillä, joita tuottavat korkeintaan 5 MeV:n nimellisenergialla (maksimaalinen kvanttienergia) käytettävät laitteet

– elektroneilla, joita tuottavat korkeintaan 10 MeV:n nimellisenergialla (maksimaalinen kvanttienergia) käytettävät laitteet.

Komissio on julkaissut luettelon jäsenvaltioiden hyväksytyistä laitoksista.[3]

1.2. Säteilytetyt elintarvikkeet ja elintarvikkeiden ainesosat

Kuivattujen mausteyrttien, mausteiden ja maustekasvien säteilyttäminen on sallittu EU:ssa ionisoivalla säteilyllä käsiteltyjä elintarvikkeita ja elintarvikkeiden ainesosia koskevan yhteisön luettelon vahvistamisesta 22. helmikuuta 1999 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 1999/3/EY[4]. Lisäksi seitsemän jäsenvaltiota on ilmoittanut, että ne pitävät voimassa tiettyjä elintarvikkeita ja elintarvikkeiden ainesosia koskevat kansalliset luvat direktiivin 1999/2/EY 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Komissio on julkaissut luettelon kansallisista luvista[5].

Säteilytettyjen elintarvikkeiden tai vähintään yhtä säteilytettyä ainesosaa sisältävien elintarvikkeiden pakkausmerkinnässä on oltava maininta ”säteilytetty” tai ”käsitelty ionisoivalla säteilyllä”. Jos säteilytettyä tuotetta käytetään koostetun elintarvikkeen ainesosana, tämän saman maininnan on oltava sen nimen yhteydessä ainesosaluettelossa. Kun kyse on pakkaamattomana myytävistä tuotteista, maininnan on oltava näkyvillä yhdessä tuotenimen kanssa taulussa tai kyltissä, joka on sijoitettu tuoteastian yläpuolelle tai viereen.

Euroopan standardointikomitea (CEN) on komission antaman toimeksiannon perusteella standardoinut useita analyysimenetelmiä, jotta voitaisiin valvoa pakkausmerkintöjen asianmukaisuutta ja paljastaa luvatta säteilytetyt tuotteet.

2. SÄTEILYTYSLAITOKSISSA TEHTYJEN TARKASTUSTEN TULOKSET

Kertomuksen tässä jaksossa esitetään säteilytyslaitoksissa tehtyjen tarkastusten tulokset, erityisesti käsitellyt tuoteryhmät ja -määrät sekä käytetyt säteilyannokset. Jäsenvaltioiden toimittamien tietojen mukaan toimivaltaisten viranomaisten suorittamissa tarkastuksissa vahvistui, että hyväksytyt säteilytyslaitokset noudattivat direktiivin 1999/2/EY vaatimuksia.

Seuraavissa taulukoissa esitetään EU:n jäsenvaltioiden hyväksytyissä laitoksissa vuonna 2009 säteilytettyjen tuotteiden ryhmät ja määrät.

3 EUVL C 77, 11.3.2011, s. 14.

4 EYVL L 66, 13.3.1999, s. 24.

5 EUVL C 283, 24.11.2009, s. 5.

2.1. Belgia

Hyväksyttyjä laitoksia on yksi.

Tuoteryhmä	Käsitelty määrä (t)	Keskimääräinen absorboitunut annos (kGy)
Sammakonreidet	2 109	5
Siipikarja	432	5
Kala ja äyriäiset	56	3–5
Yrtit ja mausteet	168	6–9
Kuivattu veri	18	6–9
Vihannekset	9,8	6
Tärkkelys	24	3
Yhteensä	**2 816,8**	

2.2. Bulgaria

Hyväksyttyjä laitoksia on yksi.

Tuoteryhmä	Käsitelty määrä (t)	Keskimääräinen absorboitunut annos (kGy)
Kuivatut mausteyrtit	0,368	10
Yhteensä	**0,368**	

2.3. Tšekki

Tšekissä on kaksi hyväksyttyä laitosta. Toinen niistä[6] suljettiin 30. maaliskuuta 2009.

Tuoteryhmä	Käsitelty määrä (t)	Keskimääräinen absorboitunut annos (kGy)
Kuivatut mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit	48,6	4–10
Yhteensä	**48,6**	

2.4. Saksa

Hyväksyttyjä laitoksia on neljä. Yhdessä niistä ei säteilytetty elintarvikkeita.

Tuoteryhmä	Käsitelty määrä (t)	Keskimääräinen absorboitunut annos (kGy)
Kuivatut mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit	95,3	<10
Yhteensä	**95,3**	

[6] Artim s.r.o., Radiová 1, Praha.

2.5. Espanja

Hyväksyttyjä laitoksia on kaksi. Vuonna 2009 elintarvikkeita ja elintarvikkeiden ainesosia säteilytettiin vain yhdessä laitoksessa.

Tuoteryhmä	Käsitelty määrä (t)	Keskimääräinen absorboitunut annos (kGy)
Kuivatut mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit	460	<10
Yhteensä	**460**	

2.6. Ranska

Hyväksyttyjä laitoksia on viisi.

Tuoteryhmä	Käsitelty määrä (t)	Keskimääräinen absorboitunut annos (kGy)
Siipikarja	656,6	5
Arabikumi	78,7	3
Yrtit, mausteet ja kuivatut vihannekset	1,3	10
Pakastetut sammakonreidet	461,5	5
Yhteensä	**1 198,1**	

2.7. Unkari

Hyväksyttyjä laitoksia on yksi.

Tuoteryhmä	Käsitelty määrä (t)	Keskimääräinen absorboitunut annos (kGy)
Yrtit ja mausteet	221,7	6
Kuivatut tuotteet	7	6
Yhteensä	**228,7**	

2.8. Italia

Hyväksyttyjä laitoksia on yksi. Vuonna 2009 ei säteilytetty mitään elintarvikkeita.

2.9. Alankomaat

Hyväksyttyjä laitoksia on kaksi.

Tuoteryhmä	Käsitelty määrä (t)	Keskimääräinen absorboitunut annos (kGy)
Sammakonosat	270,3	4
Siipikarja	145,5	4,3–5
Pakastetut katkaravut	56,2	3
Yrtit ja mausteet	387,3	6,8
Kuivatut vihannekset	666,9	2–4

Munanvalkuainen	65,5	1
Elintarvikenäytteet	1,9	6,6–9,6
Yhteensä	**1 593,6**	

2.10. Puola

Hyväksyttyjä laitoksia on kaksi.

Tuoteryhmä	Käsitelty määrä (t)	Keskimääräinen absorboitunut annos (kGy)
Kuivat mausteet, kuivatut mausteyrtit sekä maustevihannekset ja -juurekset	195,7	5–10
Yhteensä	**195,7**	

2.11. Romania

Hyväksyttyjä laitoksia on yksi. Vuonna 2009 ei säteilytetty mitään elintarvikkeita.

2.12. Yhdistynyt kuningaskunta

Hyväksyttyjä laitoksia on yksi. Vuonna 2009 ei säteilytetty mitään elintarvikkeita.

2.13. Muut jäsenvaltiot

Muissa jäsenvaltioissa (Irlanti, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Ruotsi, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Viro) ei ole hyväksyttyjä laitoksia.

2.14. Yhteenvetotaulukko EU:n tilanteesta

Seuraavassa taulukossa esitetään hyväksytyissä säteilytyslaitoksissa ionisoivalla säteilyllä käsiteltyjen elintarvikkeiden määrät (tonneina) koko EU:n osalta vuonna 2009.

Tuoteryhmä	BE	BG	CZ	DE	ES	FR	HU	NL	PL	Yhteensä	%
Kuivattu veri	18	0	0	0	0	0	0	0	0	**18**	***0,27***
Kuivatut tuotteet	0	0	0	0	0	0	7	666,9	0	**673,9**	***10,15***
Munanvalkuainen	0	0	0	0	0	0	0	65,5	0	**65,5**	***0,99***
Kala ja äyriäiset	56	0	0	0	0	0	0	56,2	0	**112,2**	***1,69***
Elintarvikenäytteet	0	0	0	0	0	0	0	1,9	0	**1,9**	***0,03***
Sammakonreidet ja -osat	2 109	0	0	0	0	461,50	0	270,3	0	**2 840,8**	***42,80***
Arabikumi	0	0	0	0	0	78,7	0	0	0	**78,7**	***1,19***
Mausteet, yrtit	168	0,37	48,6	95,3	460	1,3	221,7	387,3	195,7	**1 578,27**	***23,78***
Siipikarja	432	0	0	0	0	656,6	0	145,5	0	**1 234,1**	***18,59***

Tärkkelys	24	0	0	0	0	0	0	0	0	**24**	***0,36***
Vihannekset	9,8	0	0	0	0	0	0	0	0	**9,8**	***0,15***
Yhteensä	**2 816,8**	**0,37**	**48,6**	**95,3**	**460**	**1 198,1**	**228,7**	**1 593,6**	**195,7**	**6 637,17**	***100***
Osuus kokonaismäärästä (%)	***42,44***	***0,01***	***0,73***	***1,44***	***6,93***	***18,05***	***3,45***	***24,01***	***2,95***	***100***	

3. TUOTTEIDEN KAUPAN PITÄMISEN AIKANA TEHTYJEN TARKASTUSTEN TULOKSET SEKÄ SÄTEILYTETTYJEN ELINTARVIKKEIDEN HAVAITSEMISEKSI KÄYTETYT MENETELMÄT

Tuotteiden kaupan pitämisen aikana tehtyjen tarkastusten tulosten sekä ionisoivan säteilykäsittelyn paljastamiseksi käytettyjen menetelmien osalta jäsenvaltiot toimittivat tietoja seuraavasti:

3.1. Itävalta

Analysoitu elintarvike	**Näytemäärä: 132**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Yrtit ja mausteet	54	0	0	EN 1788, EN 13751
Yrttiteet	41	0	0	EN 1788, EN 13751
Siipikarjanliha	37	0	0	EN 1786
Yhteensä	**132**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**100 %**	**0,00 %**	**0,00 %**	

3.2. Belgia

Analysoitu elintarvike	**Näytemäärä: 148**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Pikanuudelit	29	0	0	EN 1788
Äyriäiset ja nilviäiset	42	0	0	
Pakastetut yrtit	23	0	0	
Ravintolisät	27	0	1	
Kuivatut vihannekset	10	0	0	
Kuivatut hedelmät	10	0	0	
Valmisruoat	1	0	0	
Liha	5	0	0	
Yhteensä	**147**	**0**	**1**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**99,32 %**	**0,00 %**	**0,67 %**	

3.3. Bulgaria

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 165			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Kuivatut mausteet	18	0	5	EN 1787, EN 1788
Mausteseokset	8	0	0	EN 1787, EN 1788
Kuivatut maustekasvit	7	0	0	EN 13708
Paprika	10	0	0	EN 1787, EN 1788
Tee	27	0	4	EN 1787, EN 1788
Riisi	4	0	0	EN 1787, EN 1788
Kuivatut hedelmät	30	0	0	EN 1787, EN 1788
Mysli, jossa on kuivattuja hedelmiä ja pähkinöitä	4	0	0	EN 1786
Spagetti	0	0	5	EN 1787
Kuivattu kasviskeitto	3	0	0	EN 1786, EN 1785
Pähkinät	20	0	0	EN 1786
Liha	6	0	0	EN 1787, EN 13708
Kala	5	0	5	EN 1787, EN 1788
Katkaravut	9	0	0	EN 1787, EN 1788
Yhteensä	**151**	**0**	**14**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**91,50 %**	**0 %**	**8,50 %**	

3.4. Kypros

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 8			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Kuivatut vihannekset, mausteet ja yrtit	8	0	0	EN 13751
Yhteensä	**8**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.5. Tšekki

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 65			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Tuoreet hedelmät	6	0	0	EN 1788, EN 1785
Kala ja äyriäiset	11	0	0	EN 1785
Yrttiteet	9	0	0	EN 1788
Mausteet	6	0	0	EN 1788
Ravintolisät	5	5	2*	EN 1788
Pikanuudelikeitot	8	0	5**	EN 1788, EN 1785
Siipikarja	6	0	0	EN 1785
Sammakonreidet	1	0	0	EN 1785
Pinjansiemenet	1	0	0	EN 1788, EN 1785
Yhteensä	**53**	**5**	**7**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**81,54 %**	**7,69 %**	**10,77 %**	

* yksi näyte, joka sisälsi kuivattuja yrttipuristeita

** yksi näyte, joka sisälsi säteilytettyjä nuudeleita, ja neljä näytettä, jotka sisälsivät säteilytettyjä mausteseoksia

3.6. Saksa

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 3 169			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Maitotuotteet	9	0	0	EN 1787
Juusto, juustovalmisteet, yrttejä ja mausteita sisältävät	44	0	0	EN 1787, EN 1788
Juusto, juustovalmisteet, yrttejä ja mausteita sisältämättömät	26	0	0	EN 1788, EN 1784, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Yrttivoi	8	0	0	EN 1788, EN 1787,
Munat ja munatuotteet	19	0	0	EN 1784
Liha (ei siipikarjanliha, riista)	10	0	0	EN 1784, EN 1786,
Siipikarja	83	0	0	EN 1784, EN 1786, EN 1789
Lihavalmisteet (makkaroita lukuun ottamatta)	47	0	0	EN 1786, EN 1784
Makkaratuotteet	35	0	0	EN 1788, EN 1786, EN 1784
Kala ja kalatuotteet	70	0	0	EN 1786, EN 1788
Äyriäiset, nilviäiset, simpukat ja muut vesieläimet ja niistä saatavat tuotteet	144	0	2	EN 1788, EN 1786, EN 1787, EN 13751, ASU§64 LFGB,L12.01-1, ESR, L00.00-43
Keitot, kastikkeet, myös pikakeitot ja -ateriat	214	12	2	EN 1787, EN 1788, EN 13751, L00.00-43

Vilja ja viljatuotteet	30	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Palkokasvit, öljysiemenet ja pähkinät	71	0	1	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Perunat, tärkkelyspitoisten kasvien osat	36	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Tuoreet vihannekset	19	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Kuivatut vihannekset	60	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Tuoreet herkkusienet	11	0	0	EN 1788, L00.00-43, EN 13751
Kuivatut sienet ja sienituotteet	173	0	0	EN 1788, L00.00-43, EN 13751, EN 1787
Tuoreet hedelmät	140	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751, EN 1385
Kuivatut hedelmät ja hedelmätuotteet	52	0	0	EN 1787, EN 1788,
Kahvi	1	0	0	EN 1788
Tee ja teen kaltaiset tuotteet	198	1	0	EN 1788, L00.00-43, EN 13751, EN 1787
Einekset ja valmisruoat	11	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 1786, EN 13751, L 00.00-43
Ravintolisät	188	2	10	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Maustevalmisteet ja mausteet	272	0	2	EN 1788, L00.00-43, EN 13751, EN 1787
Kuivatut mausteet ja yrtit	1144	0	1	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Muut	21	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 1786, EN 13751
Yhteensä	**3 136**	**15**	**18**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**98,96 %**	**0,47 %**	**0,57 %**	

3.7. Tanska

Vuonna 2009 ei tehty tarkastuksia kaupan pitämisen aikana.

3.8. Viro

Analysoitu elintarvike	**Näytemäärä: 5**			**Käytetty CEN-menetelmä**
	Vaatimusten mukainen	**Ei varmaa tulosta**	**Ei vaatimusten mukainen**	
Kuivatut mausteet ja yrtit	5	0	0	EN 13751
Yhteensä	**5**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.9. Kreikka

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 41			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Yrtit ja mausteet	35	0	0	EN 13751 (PPSL)
Kuivatut vihannekset	6	0	0	EN 13751 (PPSL)
Yhteensä	**41**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.10. Espanja

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 86			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Yrtit ja mausteet	52	0	1	EN 1787, EN 1788
Kuivatut hedelmät	6	0	0	EN 13708
Liha	3	0	0	EN 1786
Uutteet	7	0	0	EN 1787
Pähkinät	2	0	0	EN 1787
Kala	15	0	0	EN 1786
Yhteensä	**85**	**0**	**1**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**98,8 %**	**0 %**	**1,2 %**	

3.11. Suomi

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 224			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Kuivatut mausteet ja yrtit	164	0	5	EN 13751, EN 1788
Ravintolisät	32	0	6	EN 13751, EN 1788
Marjat	16	0	1	EN 13751, EN 1788
Yhteensä	**212**	**0**	**12**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**94,60 %**	**0 %**	**5,40 %**	

3.12. Ranska

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 119			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteet	20	0	0	EN 1784, EN 1788
Pakastetut äyriäiset ja nilviäiset	21	0	1	EN 1784, EN 1788
Kuivakeitot ja kastikkeet	16	0	3	EN 1784, EN 1788
Ravintolisät	10	0	0	EN 1784, EN 1788
Siipikarja	22	0	0	EN 1784, EN 1788
Kuivatut pikavalmisteet (aasialaiset nuudelit)	10	2	1	EN 1784, EN 1788
Ravintolisissä käytettävät kasvit	11	1	0	EN 1784, EN 1788
Sammakonreidet	0	0	1	EN 1784, EN 1788
Yhteensä	**110**	**3**	**6**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**92,50 %**	**5,00 %**	**2,50 %**	

3.13. Unkari

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 11			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteet	6	0	0	EN 1788
Tee	5	0	0	EN 1788
Yhteensä	**11**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.14. Irlanti

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 294			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Kuivatut yrtit	58	0	0	EN 13751 (seulonta), EN 1788 (vahvistus)
Erityisravinnoksi tarkoitetut elintarvikkeet	7	0	0	
Hedelmät ja vihannekset	4	0	0	
Yrttilisät	3	0	0	
Vitamiinit ja ravintolisät	12	0	0	
Teet ja kahvi	23	0	2	
Yrtit ja mausteet	159	0	1	
Maustevalmisteet ja liemet	13	0	1	
Siemenet	1	0	0	
Riisi ja riisijauho	2	0	0	
Katkaravut ja paistetut välipalat	2	0	0	
Keitto	1	0	0	
Muut	5	0	0	
Yhteensä	**290**	**0**	**4**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**98,6 %**	**0 %**	**1,4 %**	

3.15. Italia

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 223			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Liha	38	0	0	EN 13784
Kalatuotteet	24	0	0	EN 13784
Lihavalmisteet	11	0	0	EN 13784
Siipikarja	2	0	0	EN 1786
Kuivatut mausteet ja yrtit	88	8	3	EN 13783, EN13751, EN 1788
Maustamisaineet (vihannekset)	18	0	2	EN 13783, EN 1788
Valkosipuli	6	0	0	EN 13784, EN13751
Kepasipulit	9	0	0	EN 13784, EN13751, EN 13783
Salottisipuli	2	0	0	EN 13783, EN 1788
Limetti	1	0	0	EN 13751
Peruna	11	0	0	EN 13784, EN13751, EN 13783
Yhteensä	**210**	**8**	**5**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**94,17 %**	**3,58 %**	**2,24 %**	

3.16. Latvia

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 15			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Ravintolisät	5	0	4	EN 1788
Yrtit ja mausteet	2	0	0	
Mysli	1	0	0	
Paukkumaissi	1	0	0	
Tee	1	0	0	
Kuivatut aprikoosit	1	0	0	
Yhteensä	**11**	**0**	**4**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**73,33 %**	**0 %**	**26,66 %**	

3.17. Liettua

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 16			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Kuivatut mausteyrtit, tee, mausteet, ravintolisät	16	0	0	EN 13783
Yhteensä	**16**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.18. Luxemburg

Vuonna 2009 ei tehty tarkastuksia kaupan pitämisen aikana.

3.19. Malta

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 32			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Yrtit ja mausteet	32	0	0	EN 13751
Yhteensä	**32**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.20. Alankomaat

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 771			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Ravintolisät	151	0	22	EN 13751, EN 1788
Vitamiinivalmisteet	5	0	0	EN 13751, EN 1788
Erityiset (yrtti)sekoitukset	73	0	11	EN 13751, EN 1788
Viljatuotteet	17	0	0	EN 13751, EN 1788
Kuivatut vihannekset ja vihannestuotteet	57	0	1	EN 13751, EN 1788
Kuivatut hedelmät ja hedelmätuotteet	56	0	0	EN 13751, EN 1788
Pähkinät ja siemenet	63	0	0	EN 13751, EN 1788
Kala ja kalatuotteet	33	0	1	EN 13751, EN 1788
Salaatit, pasta ja keitot	127	0	4	EN 13751, EN 1788
Mausteet ja aromiaineet	147	0	1	EN 13751, EN 1788
Liha ja lihatuotteet	2	0	0	EN 13751, EN 1788
Yhteensä	**731**	**0**	**40**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**95,00 %**	**0 %**	**5,00 %**	

3.21. Puola

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 215			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Kuivatut mausteet ja yrtit	88	0	0	EN 13751, EN 1788
Pähkinät	20	0	0	EN 1787
Vihannekset (myös palkokasvit)	17	0	0	EN 1788
Hedelmät	33	0	0	EN 13708
Kala ja äyriäiset	12	0	0	EN 1786
Kana	7	0	0	EN 1786
Teet	10	0	0	EN 13751, EN 1788
Kypsytetyt juustot, raejuustot, muut mausteita ja yrttejä sisältävät juustot	7	0	3	EN 1788
Kastike- ja keittotiivisteet	18	0	0	EN 1788
Yhteensä	**212**	**0**	**3**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**98,60 %**	**00,00 %**	**1,40 %**	

3.22. Portugali

Vuonna 2009 ei tehty tarkastuksia kaupan pitämisen aikana.

3.23. Romania

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 74			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Kuivatut mausteet ja yrtit	54	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Ravintolisät	5	0	3	EN 1787, EN 1788
Pikanuudelit	5	0	0	EN 1787
Teet	7	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Yhteensä	**71**	**0**	**3**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**95,95 %**	**00,00 %**	**4,05 %**	

3.24. Ruotsi

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 6			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Siipikarjanliha	6	0	0	EN 1784
Yhteensä	**6**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**100,00 %**	**00,00 %**	**00,00 %**	

3.25. Slovakia

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 41			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Pähkinät	24	0	0	EN 1784
Juusto	10	0	0	EN 1784
Schwarzwaldinkinkku	1	0	0	EN 1784
Kuivatut mausteyrtit, mausteet ja maustekasvit	3	0	0	EN 1788
Salami kuivatusta siipikarjanlihasta	1	0	0	EN 1784
Unikonsiemenet	1	0	0	EN 1784
Kanaliemi	1	0	0	EN 1784
Yhteensä	**41**	**0**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**100,00 %**	**00,00 %**	**00,00 %**	

3.26. Slovenia

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 60			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Mausteet	10	0	0	EN 13751, EN 1788
Ravintolisät	3	7	0	EN 13751, EN 1788
Tee	10	0	0	EN 13751
Siemenet ja riisi	9	1	0	EN 13751, EN 1788
Siipikarjanliha	6	4	0	EN 1786
Valmisruoat (pikakeitot, nuudelit)	6	4	0	EN 13751, EN 1788
Yhteensä	**44**	**16**	**0**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**73,33 %**	**26,66 %**	**00,00 %**	

3.27. Yhdistynyt kuningaskunta

Analysoitu elintarvike	Näytemäärä: 345			Käytetty CEN-menetelmä
	Vaatimusten mukainen	Ei varmaa tulosta	Ei vaatimusten mukainen	
Kuivatut yrtit, mausteet ja maustekasvit	174	21	3	EN13751, EN 1788
Tuoreet ja säilötyt (muut kuin kuivatut) yrtit ja mausteet	21	1	0	EN13751, EN 1788
Nuudelit ja kuivatut aasialaiset ruoat	16	7	3	EN13751, EN 1788
Vihannekset	4	1	0	EN13751, EN 1788
Hedelmät (tuoreet ja kuivatut)	5	0	0	EN13751, EN 1788
Pastavalmisteet	5	0	0	EN13751, EN 1788
Hiivavalmisteet	0	2	1	EN13751, EN 1788
Teet	5	0	0	EN13751, EN 1788
Kuivattu kala ja kuivatut äyriäiset	2	2	0	EN13751, EN 1788
Ravintolisät	41	11	1	EN13751, EN 1788
Hunaja ja muut mehiläistuotteet	14	0	0	EN13751, EN 1788
Muut	2	1	0	EN13751, EN 1788
Sammakonreidet	1	0	1	EN 1786
Yhteensä	**290**	**46**	**9**	
Osuus analysoiduista näytteistä (%)	**84,00 %**	**13,00 %**	**3,00 %**	

3.28. Tiivistelmä EU:n tilanteesta

Seuraavassa taulukossa esitetään analysoidut näytteet ja saadut tulokset koko EU:n osalta.

JÄSENVALTIO	VAATIMUSTEN MUKAISET NÄYTTEET	EI VARMAA TULOSTA	EI VAATIMUSTEN MUKAISET NÄYTTEET	NÄYTTEITÄ YHTEENSÄ	OSUUS KOKO EU:N NÄYTEMÄÄRÄSTÄ (%)
AT	132	0	0	132	**2,11 %**
BE	147	0	1	148	**2,36 %**
BG	151	0	14	165	**2,63 %**
CY	8	0	0	8	**0,13 %**
CZ	53	5	7	65	**1,04 %**
DE	3136	15	18	3169	**50,58 %**
DK	NAC	NAC	NAC	NAC	**NAC**
EE	5	0	0	5	**0,08 %**
EL	41	0	0	41	**0,65 %**
ES	85	0	1	86	**1,37 %**
FI	212	0	12	224	**3,58 %**
FR	110	3	6	119	**1,90 %**
HU	11	0	0	11	**0,18 %**
IE	290	0	4	294	**4,69 %**
IT	210	8	5	223	**3,56 %**
LV	11	0	4	15	**0,24 %**
LT	16	0	0	16	**0,26 %**
LU	NAC	NAC	NAC	NAC	**NAC**
MT	32	0	0	32	**0,51 %**
NL	731	0	40	771	**12,31 %**
PL	212	0	3	215	**3,43 %**
PT	NAC	NAC	NAC	NAC	**NAC**
RO	71	0	3	74	**1,18 %**
SE	6	0	0	6	**0,10 %**

SK	41	0	0	41	**0,65 %**
SI	44	16	0	60	**0,96 %**
UK	290	46	9	345	**5,51 %**
EU YHTEENSÄ	**6045**	**93**	**127**	**6265**	**100,00 %**
%	**96,49 %**	**1,48 %**	**2,03 %**	**100,00 %**	

NAC: Vuonna 2009 ei tehty analyyttisiä tarkastuksia.

4. TIIVISTELMÄ

Tämä kertomus kattaa 1. tammikuuta 2009 alkaneen ja 31. joulukuuta 2009 päättyneen jakson. Se on kooste 27 jäsenvaltion komissiolle lähettämistä tiedoista.

Toimitettujen tietojen mukaan vuonna 2009 toimi 12 jäsenvaltiossa 20 direktiivin 1999/2/EY 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti hyväksyttyä säteilytyslaitosta. Yksi hyväksytty säteilytyslaitos on suljettu. Viisi säteilytyslaitosta ei säteilyttänyt elintarvikkeita vuonna 2009.

Ionisoivalla säteilyllä käsiteltiin jäsenvaltioissa yhteensä 6 637,17 tonnia tuotteita ja niistä 84,5 prosenttia kolmessa jäsenvaltiossa (Belgiassa, Ranskassa ja Alankomaissa). Tuoteryhmistä eniten säteilytettyjä ovat sammakonosat (42,80 %), yrtit ja mausteet (23,78 %), siipikarjanliha (18,59 %) ja kuivatut tuotteet (10,15 %).

Kaikki 27 jäsenvaltiota toimittivat tietoja tuotteiden kaupan pitämisen aikana tehdyistä tarkastuksista. Kolmessa jäsenvaltiossa ei virallisen valvonnan ja tarkastuksen yhteydessä tehty lainkaan analyyttisiä testejä.

Kaikkiaan otettiin 6 265 näytettä 24 jäsenvaltiossa. Näytteistä 68,4 % otettiin kolmessa jäsenvaltiossa (Saksassa 50,58 %, Alankomaissa 12,31 % ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa 5,51 %). Näytteistä 6 045 (96,49 %) oli direktiivien säännösten mukaisia. Näytteistä 127 (2,03 %) ei täyttänyt vaatimuksia. Sääntöjenvastaisuuden syynä oli useimmissa tapauksissa asianmukaisen pakkausmerkinnän puuttuminen sekä se, että oli säteilytetty tuoteryhmiä, joiden säteilytys ei ole sallittua. Varmaa tulosta ei saatu 93 näytteestä (1,48 %). Tulosten epävarmuus liittyy useimmiten seulontatestien positiivisten tulosten vahvistamatta jäämiseen ja/tai vaikeuksiin määrittää, mitkä koostetun elintarvikkeen ainesosat on säteilytetty, vaikka ne olisikin ilmoitettu pakkausmerkinnässä.